

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. P. Ď., bytom H.**, proti žalovaným: **1/ Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Floriánska 18, PS C/12, Košice, 2/ pplk. Mgr. M. N., vedúci oddelenia výkonu trestu ÚVV a ÚVTOS, Floriánska 18, Košice, 3/ kpt. PhDr. P. G., pedagóg 4. oddielu ÚVV a ÚVTOS, Floriánska 18, Košice**, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 958646/1-2010 zo dňa 1. februára 2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/5394/2010 - 57 zo dňa 22. septembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/5394/2010 - 57 zo dňa 22. septembra 2011 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením č. k. 6S/5394/2010 - 57 zo dňa 22. septembra 2011 rozhodol tak, že žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, nevyhovel žiadosti žalobcu o ustanovenie zástupcu z radov advokátov a konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia zastavil. Súčasne vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v odôvodnení uvedeného rozhodnutia konštatoval, že riadiac sa preň záväzným názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplývajúcim z obsahu odôvodnenia uznesenia č. k. 6Sžo/14/2011 z 31. mája 2011, u žalobcu je splnená prvá zo zákonných podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku vyplývajúca z osobných a majetkových pomerov účastníka konania, a to tým, že je od 1.8.2010 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, je mu priznané postavenie osoby v hmotnej núdzi a jeho mesačný príjem 118,30 € mu nepostačuje na úhradu súdneho poplatku. Zároveň však skúmal aj naplnenie druhej zo zákonných podmienok pre postup podľa ustanovenia § 138 ods. 1, prvej vety O.s.p. a § 30 prvej vety O.s.p. v spojení s ustanovením § 246c, prvá veta O.s.p., pričom dospel k záveru, že v preskúmvanej právnej veci ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. K týmto zisteniam dospel na základe vlastného právneho záveru, podľa ktorého rozhodnutia o disciplinárnom previnení z 29.1.2010 a 1.2.2010, obsah ktorých vyplýva zo záznamu o disciplinárnom previnení na č.l. 6 spisu nepodliehajú súdnemu preskúmvaciemu konaniu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku

(§§ 247 a nasl. O.s.p.), a preto je potrebné konanie vo veci zastaviť podľa § 250d ods. 3 O.s.p..

Krajský súd zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovaného preskúmal podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 407 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. (Trestný poriadok), v spojení s § 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 475/2005 Z. z.“), s § 100 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z., ďalej podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v platnom znení v spojení s § 18 ods. 1 tohto zákona, ktoré citoval. Súčasne zákonnosť a postup rozhodnutia žalovaného posudzoval podľa § 50, § 52 ods. 3 písm. g), ods. 4, § 53 ods. 5 zákona č. 475/2005 Z. z. v spojení s § 96 a § 97 tohto zákona.

Poukázal na to, že v ustanoveniach šiestej hlavy, druhej časti zákona č. 475/2005 Z. z. (§§ 50 a nasl.) sú upravené disciplinárne odmeny, disciplinárne tresty a disciplinárna právomoc, pričom zákonodarca iba v súvislosti s ukladaním a výkonom disciplinárnych trestov prepadnutia veci (§ 52 ods. 3 písm. g/, § 53 ods. 5 uvedeného zákona) pri trestaní za konanie, ktoré má znaky priestupku (§ 52 ods. 4 daného zákona), a taktiež pri zhabaní veci podľa § 56 tohto zákona, odkazom na normu verejného práva – zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, stanovil potrebu aplikácie podmienok ustanovených pri ukladaní sankcie prepadnutia veci podľa všeobecného predpisu o priestupkoch alebo zhabania veci podľa priestupkového zákona, resp. ukladania trestov za konanie, ktoré má znaky priestupku „v rozsahu a za podmienok ustanovených osobitnými predpismi“ (§ 52 ods. 4 zákona).

Ďalej krajský súd poukázal na to, že vychádzajúc z ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v platnom znení (dozor prokurátora nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená) možno konštatovať, že orgánom prokuratúry je zverená okrem iného aj dozorná funkcia nad zachovávaním zákonnosti pri ukladaní disciplinárnych trestov podľa zákona č. 475/2005 Z. z.. Uviedol, že siedma časť zákona č. 475/2005 Z. z. nepripúšťa právnu možnosť súdneho preskúmavacieho konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku vo vzťahu k rozhodnutiam vydávaným pri výkone trestu odňatia slobody, t.j. aj rozhodnutiam o disciplinárnych trestoch. Z obsahu ustanovení § 100 a taktiež z ustanovení § 52 ods. 4, § 53 ods. 5, § 56 zákona o výkone trestu odňatia slobody vyvodil záver, že iba v právnom rámci takýchto rozhodnutí vydávaných v právnom režime výkonu trestu odňatia slobody, ako aj v súvislosti s ním je daný právny prienik verejného práva do trestnej jurisdikcie.

Konštatoval, že disciplinárne tresty ukladané podľa § 52 ods. 3 písm. a) až f) uvedeného zákona predstavujú takú formu rozhodnutí v rámci disciplinárnej právomoci, ktorých zámerom a právnym obsahom je docielenie účelu výkonu trestu odňatia slobody ako jedného zo základných právnych prostriedkov v rámci trestného zákonodarstva, s poukazom na to, že iba u trestu prepadnutia veci podľa § 52 ods. 3 písm. g) citovaného zákona, trestaní za konanie majúce znaky priestupku podľa § 52 ods. 4 uvedeného zákona a pri zhabaní veci podľa § 56 zákona zákonodarca nastolil právnu požiadavku subsidiárnej aplikácie všeobecného predpisu o priestupkoch a v § 100 uvedeného zákona zároveň aplikáciu zákona o správnom konaní. Uviedol, že v preskúmvanej právnej veci však nejde o takéto rozhodnutia, keďže zo záznamu o disciplinárnom previnení na čl. 6 spisu vyplýva, že žalobcovi bol uložený disciplinárny trest „desať dní mpč“, disciplinárny trest podľa § 52 ods. 3 písm. d) zákona o výkone trestu odňatia slobody (umiestnenie do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase).

Krajský súd poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej je vylúčené zo súdneho prieskumného konania podľa druhej hlavy, piatej časti Občianskeho súdneho poriadku

napríklad aj rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní o uložení poriadkovej pokuty (uznesenie NS SR č. k. 6Sžo/233/2010 z 15.12.2010, uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 196/2011-15 z 9.6.2011).

Podľa názoru krajského súdu prienik správneho súdnictva s trestnou jurisdikciou je v daných právnych oblastiach neprijateľný a zákonodarcom ani právne nepredpokladaný, a preto vychádzajúc z uvedených skutkových a právnych dôvodov konanie vo veci zastavil podľa § 250d ods. 3 O.s.p.. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) s použitím § 246c, prvá veta O.s.p..

Proti uzneseniu krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V dôvodoch odvolania namietal, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.. Citoval článok 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Zdôraznil, že v súlade s čl. 46 ods. 2 Ústavy SR z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí, týkajúcich sa základných práv a slobôd, majúc za to, že uložením disciplinárneho trestu umiestnenia do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase boli dotknuté jeho základné práva a slobody, ktorá skutočnosť vyplýva napr. z obmedzení podľa ust. § 54 ods. 1 ZVTOS.

Tvrdil, že Zbor väzenskej a justičnej stráže je v zmysle § 1 ods. 1 zákona č. 4/2001 Z. z. orgánom verejnej správy na úseku výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody, ktorý má formu ozbrojeného bezpečnostného zboru a v zmysle § 4 ods. 1 tohto zákona pôsobí ako orgán činný v trestnom konaní len vo vymedzenom rozsahu, s poukazom na to, že funkcionári ZVJS, rozhodujúci o ukladaní disciplinárnych trestov za disciplinárne previnenia odsúdených vo výkone trestu odňatia slobody, nie sú orgánmi činnými v trestnom konaní.

Vyslovil názor, že aj keď je pravdou, že siedma časť ZVTOS nepripúšťa právnu možnosť súdneho preskúmania podľa piatej časti OSP vo vzťahu k rozhodnutiam vydávaným pri výkone trestu odňatia slobody, z pohľadu základného práva na súdnu ochranu je však rozhodujúce, že uvedeným zákonom nie je vylúčená právna možnosť súdneho preskúmania rozhodnutí o uložení disciplinárnych trestov. Uviedol, že z absencie odkazu na „normy verejného práva“ – zákon o priestupkoch – v súvislosti s disciplinárnym trestom umiestnenia do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase, nie je možné vyvodit', že takéto konanie má trestnoprávny charakter, a teda že nepodlieha súdnemu preskúmaniu podľa piatej časti O.s.p..

Zastával názor, že napriek tomu, že rozhodovanie o disciplinárnom treste umiestnenia do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase nie je uvedené v § 100 ods. 1 ZVTOS, z tejto právnej skutočnosti však nemožno vyvodit' záver, že rozhodnutie o disciplinárnom treste nie je preskúmateľné súdom, majúc za to, že z tejto právnej skutočnosti možno poťažmo vyvodit' len záver, že na konanie o disciplinárnom previnení sa nevzťahuje správny poriadok.

Poukazom na skutočnosť, že v zmysle § 18 ods. 2 písm. c) zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre je prokurátor povinný zrušiť alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia orgánu ZVJS, ak je v rozpore so zákonom alebo iným všeobecne záväzným právnym predpisom, dôvodil, že žiadnym spôsobom nezbavuje žalobcu možnosti súdneho preskúmania rozhodnutia orgánu ZVJS, majúc za to, že právny poriadok mu dáva viaceru možností uplatnenia ochrany jeho práv a právom chránených záujmov a je výlučne jeho vecou, či využije jednu z týchto možností, viaceré z nich alebo všetky.

Namietal nesprávne použitie citovanej judikatúry súdom prvého stupňa v kontexte predmetnej veci.

Žalobca ďalej poukázal na to, že v § 248 O.s.p. sú enumeratívne uvedené všetky rozhodnutia, ktoré nepodliehajú súdnemu preskúmaniu, pričom rozhodnutia napadnuté žalobou nie je možné subsumovať pod žiaden typ rozhodnutia, vylúčený zo súdneho preskúmania, vytykajúc prvostupňovému súdu, že sa takouto možnosťou v odôvodnení rozhodnutia ani nezaoberal.

Absenciu povinného zastúpenia advokátom považoval ako dôvod zrušenia napadnutého uznesenia v zmysle § 221 ods. 1 písm. c) O.s.p..

Žalovaný v 1. rade - Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice, sa na odvolanie žalobcu vyjadril tak, že sa plne stotožnil s napadnutým rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach. Považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu vo výroku o zastavení konania ako vecne správne potvrdil.

V dôvodoch vyjadrenia poukázal na to, že vo vzťahu k preskúmaniu rozhodnutí o uložení disciplinárneho trestu je osobitným zákonom stanovený postup, ktorý umožňuje preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu, nie však prostredníctvom súdu, ale prokurátora. Tvrdil, že oprávnenie na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí o uložení disciplinárneho trestu spadá v súlade so zákonom č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, do právomoci prokurátora, ktorý je povinný rozhodnutie, ktoré odporuje zákonu alebo inému všeobecne záväznému nariadeniu, písomným príkazom zrušiť.

Považoval za nesprávny názor žalobcu, týkajúci sa voľného výberu možnosti domáhania sa ochrany jeho práv a právom chránených záujmov a to prostredníctvom súdneho preskúmania rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu, alebo prostredníctvom prokurátora.

Ďalej poukázal na to, že oblasť ukladania disciplinárnych trestov, vrátane konania o uložení disciplinárneho trestu, je detailne upravená v rámci druhého oddielu piatej hlavy zákona č. 475/2005 Z. z. a druhého oddielu šiestej hlavy vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody. Uviedol, že v zmysle § 100 zákona je možné aplikovať všeobecný predpis o správnom konaní v rámci rozhodovania podľa tohto zákona a to výlučne v konaní o rozhodovaní o zavinených trovách a zvýšených trovách výkonu trestu, náhrade škody na majetku štátu v správe ústavu a zhabaní vecí, s poukazom na to, že rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu (s výnimkou rozhodnutia o zhabaní vecí) preto nemôže byť predmetom preskúmania podľa piatej časti O.s.p..

Žalovaný v 2. rade pplk. Mgr. M. N. sa na odvolanie žalobcu vyjadril tak, že považoval jeho odvolanie za nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach vo výroku o zastavení konania ako vecne správne potvrdil.

V dôvodoch vyjadrenia poukázal na to, že v zmysle § 96 zákona č. 475/2005 Z. z. dozor nad zachovávaním zákonnosti v ústave vykonáva prokurátor podľa osobitného predpisu – zákona č. 153/2001 o prokuratúre a podľa § 18 ods. 2, písm. c) tohto zákona prokurátor je povinný písomným príkazom zrušiť alebo pozastaviť vykonávanie rozhodnutia, príkazu alebo opatrenia orgánov vykonávajúcich správu miest, kde sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, alebo ich nadriadeného orgánu, ak sú v rozpore so zákonom alebo s iným všeobecne záväzným právnym predpisom. Uviedol, že oprávnenie na preskúmanie zákonnosti rozhodnutí o uložení disciplinárneho trestu teda spadá do právomoci prokurátora, ktorý je povinný rozhodnutie, ktoré odporuje zákonu alebo inému všeobecne záväznému nariadeniu, písomným príkazom zrušiť.

Zastával názor, že oblasť ukladania disciplinárnych trestov, vrátane konania o uložení disciplinárneho trestu, je detailne upravená v rámci druhého oddielu piatej hlavy zákona

o výkone trestu a druhého oddielu šiestej hlavy vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 368/2008 Z. z., ktorou sa vydáva Poriadok výkonu trestu odňatia slobody, pričom obe uvedené normy sú normy upravujúce oblasť trestnoprávneho charakteru a nie oblasť verejnej správy. Uviedol, že rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu (s výnimkou rozhodnutia o zhabaní veci), preto nemôže byť predmetom prieskumu podľa piatej časti O.s.p.. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 4Sžo/38/2010, podľa ktorého konanie o disciplinárnych previneniach odsúdených je upravené osobitne v predpise o výkone trestu odňatia slobody.

Nepovažoval za správny názor žalobcu týkajúci sa automatického nástupu procesného režimu správneho práva v prípadoch, keď nie sú v osobitnom zákone upravené odchýlky. Taktiež za neodôvodnený považoval aj názor žalobcu týkajúci sa voľného výberu možnosti domáhania sa ochrany jeho práv a právom chránených záujmov a to prostredníctvom súdneho preskúmania rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu alebo prostredníctvom prokurátora.

Mal za to, že žalobca pochybil aj pri vymedzení okruhu žalovaných. Namietal, že v predmetnom konaní nie je pasívne legitimovaný tvrdiac, že v rámci rozhodnutia o uložení disciplinárneho trestu nekonal ako fyzická osoba, ale ako vedúci oddelenia výkonu trestu u žalovaného v 1. rade, kde vykonával v služobnom pomere štátnu službu v služobnom úrade.

Žalovaný v 3. rade kpt. PhDr. P. G. sa stotožnil s napadnutým rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v zmysle ust. § 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní podľa §§ 212 a nasl. O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1, 2, 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa ust. § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250 ods. 3 O.s.p. súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak

žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Podľa § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom spisu, pričom nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že žalovaný 3/ kpt. PhDr. P. G., pedagóg 4. oddielu ÚVV a ÚVTOS Košice vydal dňa 29.1.2010 rozhodnutie č. 958646/1-2010, ktorým žalobcovi uložil disciplinárny trest 10 dní MPČ, proti ktorému rozhodnutiu žalobca podal sťažnosť, o ktorej rozhodol žalovaný 2/ mjr. Mgr. M. N., vedúci oddelenia výkonu trestu ÚVV a ÚVTOS Košice rozhodnutím zo dňa 1.2.2010 tak, že sťažnosť žalobcu zamietol. Žalobca žalobou podanou proti žalovaným 1/ Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Košice, 2/ mjr. Mgr. M. N., vedúci oddelenia výkonu trestu ÚVV a ÚVTOS Košice, 3/ kpt. P. G., pedagóg 4. oddielu ÚVV a ÚVTOS Košice sa domáhal preskúmania uvedených rozhodnutí súdom, žiadajúc ich zrušenie a vrátenie veci na nové konanie.

Ústava SR v čl. 46 ods. 2 garantuje každému kto tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach, rozhodnutím orgánu verejnej správy prístup k súdu, aby súd preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia. Podľa platnej právnej úpravy je realizácia čl. 46 ods. 2 ústavy premietnutá v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov“.

Úlohou súdu pri uplatňovaní Občianskeho súdneho poriadku v spojení s čl. 46 ods. 2 ústavy je v každom konkrétnom prípade posúdiť, či rozhodnutie správneho orgánu, zákonnosť ktorého má byť predmetom súdneho preskúmania, je vzhľadom na svoj obsah spôsobilé zasiahnuť do sféry subjektívnych práv žalobcu, prípadne ho na týchto právach ukrátiť, teda aj do jeho základných práv a oprávnených záujmov.

Podľa obsahu žaloby a jej žalobných dôvodov súd posudzuje, či žalobou napadnuté rozhodnutie správneho orgánu môže podliehať súdnemu prieskumu.

Podľa právneho názoru ústavného súdu preto ústavne konformný výklad zákonov týkajúcich sa rozhodovacej činnosti súdov (ale aj ich výklad konformný s medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky) predstavuje neoddeliteľnú súčasť ich rozhodovacej činnosti a ako taký jedine zodpovedá základnému právu každého na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy (II. ÚS 50/01). **Vychádzajúc z uvedeného je preto úlohou súdu aj pri uplatňovaní Občianskeho súdneho poriadku a v spojení s čl. 46 ods. 2 poslednou vetou ústavy**

zist'ovať, či rozhodnutie, postup, resp. zásah orgánu verejnej správy je vzhľadom na jeho obsah spôsobilé týkať sa základných práv alebo slobôd. Ak áno, takéto rozhodnutie nesmie byť vylúčené zo súdneho preskúmania.

Ústavný súd v tejto súvislosti v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 274/07 z 11. októbra 2007 už uviedol, že „orgány aplikujúce správne právo a spomedzi nich osobitne sudcovia pri rozhodovaní v správnom súdnictve sú oprávnení nedostatky zákonnej právnej úpravy svojím výkladom odstraňovať. Takéto odstraňovanie však nemožno považovať za legislatívnu činnosť, ktorá by narušala ústavný princíp trojdelenia štátnej moci. Sudca pri interpretácii normy správneho práva nesmie tvoriť, ale môže odhaľovať a formulovať vzťahy medzi jednotlivými právnymi normami vychádzajúc z účelu a zmyslu právnej úpravy. Jedinou požiadavkou, ktorá sa pritom na sudcu kladie, je ústavná konformita výkladu (čl. 152 ods. 4 Ústavy SR).“

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle citovaných právnych noriem a s poukazom na vyslovený názor Ústavného súdu SR v danej veci zastáva názor, že rozhodovanie Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice o uložení disciplinárneho trestu žalobcovi podľa ustanovení zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov patrí do právnej úpravy verejného práva trestnoprávneho charakteru a nie je možné takéto rozhodovanie považovať za rozhodovanie správneho orgánu v oblasti verejnej správy, keďže ide výlučne o právomoc, ktorá vyplýva z ustanovení uvedeného zákona a týka sa veci, ktorá súvisí s výkonom trestu, ktorý bol žalobcovi uložený v zmysle ustanovení Trestného zákona a podľa Trestného poriadku, podmieňujúce jej trestnoprávny charakter, z ktorých dôvodov posudzovanie konania a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu o uložení disciplinárneho trestu pri výkone trestu odňatia slobody, nemôže byť predmetom súdneho prieskumu podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo.

Senát odvolacieho súdu dáva do pozornosti, že konanie o disciplinárnych previneniach odsúdených je upravené osobitne v právnom predpise a to v zákone o výkone trestu odňatia slobody. V záujme posilnenia dôvery v zákonnosť a správnosť postupu príslušníka zboru ukladajúceho disciplinárny trest odsúdenému a taktiež príslušníka nadriadeného, ktorý má rozhodovať v rámci odvolacieho konania ako druhostupňový orgán, bol zákon č. 93/2008 Z. z. novelizovaný zákonom č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. V dôvodovej správe prezentovaný návrh čiastočne upustiť od postupu podľa správneho poriadku a upraviť disciplinárne konanie za disciplinárne previnenie tak, aby sa postupovalo zjednodušeným, zrýchleným, avšak racionálnym a efektívnym postupom zodpovedajúcim európskym štandardom, bol konkrétne premietnutý do ustanovenia § 100 zákona o výkone trestu odňatia slobody tak, že novelou účinnou od 1. apríla 2008 bolo v odseku 1 vypustené písmeno a), na základe ktorého bolo pôvodne ustanovené, že všeobecný predpis o správnom konaní sa použije pri rozhodovaní o disciplinárnom treste. Zo spisového materiálu v danom prípade vyplýva, že k disciplinárnemu previneniu malo dôjsť v mesiaci január 2010 (od presne nezisteného dňa v štvrtom týždni v mesiaci januára 2010 až do dňa 21.1.2010), preto je potrebné na disciplinárne konanie o ňom aplikovať zákon o výkone trestu odňatia slobody v znení účinnom od 1. apríla 2008, ktorý aplikáciu ustanovení správneho poriadku na disciplinárne konanie neumožňuje.

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd stotožnil s konštatovaním súdu prvého stupňa, že disciplinárne tresty ukladané podľa § 52 ods. 3 písm. a) až f) uvedeného zákona predstavujú takú formu rozhodnutí v rámci disciplinárnej právomoci, ktorých zámerom

a právnym obsahom je docielenie účelu výkonu trestu odňatia slobody ako jedného zo základných právnych prostriedkov v rámci trestného zákonodarstva, s poukazom na to, že iba u trestu prepadnutia veci podľa § 52 ods. 3 písm. g) citovaného zákona, trestaní za konanie majúce znaky priestupku podľa § 52 ods. 4 uvedeného zákona a pri zhabaní veci podľa § 56 zákona zákonodarca nastolil právnu požiadavku subsidiárnej aplikácie všeobecného predpisu o priestupkoch a v § 100 uvedeného zákona zároveň aplikáciu zákona o správnom konaní, s poukazom na to, že v preskúmvanej právnej veci však nejde o takéto rozhodnutia.

Odvolací súd považoval za správny aj názor súdu prvého stupňa, že orgánom prokuratúry je zverená okrem iného aj dozorná funkcia nad zachovávaním zákonnosti pri ukladaní disciplinárnych trestov podľa zákona č. 475/2005 Z. z., poukazom na znenie ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v platnom znení (dozor prokurátora nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody alebo osoby, ktorých osobná sloboda je obmedzená).

Odvolací súd za správny postup súdu prvého stupňa taktiež považoval, keď konanie zastavil aj voči žalovaným v 2. a 3. rade a to z dôvodu, že v tomto konaní nemali pasívnu legitímáciu.

Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 4/2001 Z. z. Zbor väzenskej a justičnej stráže (ďalej len "zbor") je ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý plní úlohy na úseku výkonu väzby, výkonu trestu odňatia slobody, ochrany a stráženia objektov zboru a ochrany poriadku a bezpečnosti v súdnych objektoch a objektoch prokuratúry.

Zbor tvoria: a/ generálne riaditeľstvo, b/ ústavy na výkon väzby, ústavy na výkon trestu odňatia slobody, ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých a nemocnica pre obvinených a odsúdených (ďalej len "ústav"), c/ príslušníci zboru.

Podľa § 57 zákona č. 475/2005 Z. z. právo udeliť disciplinárnu odmenu a uložiť disciplinárny trest odsúdenému má v rozsahu ustanovenej právomoci riaditeľ ústavu, vedúci otvoreného oddelenia, vedúci oddelenia výkonu väzby a výkonu trestu, vedúci oddelenia výkonu trestu a pedagóg.

Podľa § 59c ods. 1 a 4 zákona č. 475/2005 Z. z. opravným prostriedkom proti rozhodnutiu o uložení disciplinárneho trestu je sťažnosť. O sťažnosti rozhodne do piatich pracovných dní od jej podania najbližšie nadriadený toho, kto sťažnosťou napadnuté rozhodnutie vydal.

Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) policajtom sa na účely tohto zákona rozumie príslušník Policajného zboru, príslušník informačnej služby, príslušník bezpečnostného úradu, príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže a príslušník Železničnej polície.

Podľa § 2 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 73/1998 Z. z. policajtom sa na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba, ktorá je v služobnom pomere podľa tohto zákona a vykonáva štátnu službu v služobnom úrade. Štátnou službou sa na účely tohto zákona rozumie plnenie úloh.

Vychádzajúc z citovaných ustanovení uvedených zákonov je zřejmé, že žalovaní v 2. a 3. rade, tak ako sú označení v žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, nie sú pasívne legitimovaní byť účastníkom konania, keďže zo skutkových okolností v danej veci vyplýva, že rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu č. 958646/1-2010 vydal dňa 29.1.2010 žalovaný 3/ kpt. PhDr. P. G. ako pedagóg 4. oddielu ÚVV a ÚVTOS Košice a o sťažnosti žalobcu voči tomuto rozhodnutiu rozhodol žalovaný 2/ pplk. Mgr. M. N. dňa 1.2.2010 ako vedúci oddelenia výkonu trestu ÚVV a ÚVTOS Košice v rámci výkonu svojich služobných povinností, o čom svedčí aj odtlačok úradnej pečiatky, ktorou sú tieto rozhodnutia opatrené. Vzhľadom k tomu, že žalovaní v 2. a 3. rade nekonali ako fyzická osoba, ale na základe svojho funkčného zaradenia, keď realizovali im prislúchajúcu disciplinárnu právomoc, nemajú pasívnu legitimáciu v konaní o preskúmanie takýchto rozhodnutí a nemôžu byť žalovaní ako konkrétny jednotlivec /identifikovaný svojím menom a priezviskom/, keďže napadnuté rozhodnutia vydali pri vykonávaní štátnej služby v služobnom pomere v služobnom úrade žalovaného 1/.

Z uvedených dôvodov odvolací súd námietky žalobcu uvedené v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa považoval za nedôvodné a nespôsobilé zvrátiť správnosť a zákonnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd v danej veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa tým, že konanie o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného zastavil, rozhodol vo veci vecne správne. Krajský súd v danej veci správne konštatoval, že neboli splnené zákonné podmienky na postup podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku vyplývajúce z §§ 247 a nasl. O.s.p., pretože rozhodnutie žalovaného v danom prípade nemožno považovať za rozhodnutie orgánu verejnej správy v zmysle § 244 ods. 1, 2 O.s.p., keďže žalovaný konal a rozhodol o uložení disciplinárneho trestu v zmysle ustanovení zákona o výkone trestu odňatia slobody, nie ako orgán verejnej správy, a preto jeho rozhodnutie správny súd nie je oprávnený preskúmať podľa ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, čím boli splnené zákonné podmienky pre zastavenie preskúmacieho konania podľa § 250d ods. 3 O.s.p..

Súd prvého stupňa správne a v súlade s § 138 ods. 1 O.s.p. a v súlade s § 30 prvá veta O.s.p. rozhodol, keď žalobcovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov a nevyhovel jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, pretože z vyššie uvedených dôvodov vyplýva, že v preskúmanej právnej veci išlo o zřejmé bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva žalobcom ako zákonný predpoklad pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a následne na ustanovenie zástupcu z radov advokátov na základe jeho žiadosti.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu podľa ust. § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne a v súlade so zákonom potvrdil.

Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a s § 250k ods. 1. Žalobcovi náhradu trov tohto konania

nepriznal v dôsledku jeho neúspechu v tomto konaní.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 20. marca 2012

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth